

МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ЧАСОМ В ІТ-ПРОЄКТАХ

Заруцький С.О.,

*аспірант кафедри управлінських технологій,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,*

e-mail: ZarutskyiSO@krok.edu.ua,

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2367-641X>

Керівникам ІТ-проектів зазвичай необхідно приймати управлінські рішення в умовах невизначеності та швидко адаптуватися до змін, що потребують пріоритетного та цілеспрямованого гнучкого короткочасного планування та контролю за виконанням поставлених задач. Як наслідок одною з пріоритетних задач керівника проекту є організація оптимального використання робочого часу команди проекту шляхом прийняття ефективних рішень в управлінні часом проекту.

В проектах час виступає в ролі головного обмежувального фактора та наявного ресурсу, що відповідно визначає необхідність спланованого та раціонального його використання. Враховуючи даний фактор управління часом є одним з засобів підвищення ефективності управління. Проблемам ефективного управління часом приділено увагу в наукових працях багатьох вітчизняних та іноземних науковців, зокрема важливий вклад внесли: Б. Трейси, Д. Клемент, Г. О. Архангельського, Д. Моргистерн, Г. І. Євтушенко та А. В. Холодницька та інші. Окремо слід виділити дослідження І. В. Причепа, І. Л. Соломонюк, Т. В. Лесько, С. Б. Іваницька, Т. О. Галайда, Р. М. Толочій, О. С. Колесов та А. В. Вацьківська, які в своїх працях досліджують методи управління часом проекту.

Актуальність дослідження в даному напрямку обумовлена наявними проблемами не своєчасного завершення ІТ-проектів [1], а також тенденціями до підвищення ефективності управління часом в умовах невизначеності. Виходячи з актуальності даного питання визначення основних факторів та закономірностей, що впливають на позитивні та негативні аспекти ефективності управління ІТ-проектом з використанням різних методів управління часом, розгляд їх взаємного застосування та особливих характерних рис шляхом абстрагування окремих аспектів як наслідок формує уявлення необхідне для поліпшення процесу ефективного прийняття управлінських рішень в проектах з високим рівнем ризиків та невизначеності.

Метод управління часом – система принципів, прийомів та процедур направлених на підвищення ефективності використання часу, що дозволяє досягти більшої продуктивності. В управлінні проектами застосування методів управління часом забезпечує можливість цілісного скорочення термінів досягнення визначених кінцевих цілей проекту та оптимального використання робочого часу.

Розглядаючи управління часом як елемент управління ІТ-проектом слід звернути увагу на особливості, що притаманні даному класу проектів. До основних особливостей ІТ-проектів відносять [2]:

- високий ступінь невизначеності;
- внесення постійних змін до проєкту, в тому числі вимог замовника, командного складу та цілей проєкту;
- складність в розумінні окремих аспектів специфічної діяльності членів команди проєкту;
- високий рівень ризиків проєкту;
- стрімка динаміка розвитку сфери ІТ.

Як наслідок ІТ-проєкти потребують гнучкого підходу до процесу планування та визначення послідовності задач для забезпечення можливості ефективного досягнення мети проєкту та адаптації до постійних змін в умовах невизначеності. Формування календарного плану проєкту та визначення оцінки тривалості задач ускладнене наявністю багатьох факторів протидії, що виникають в процесі реалізації задачі та зумовлені високим рівнем внесення змін в проєкт.

Серед методів управління часом, що використовуються, можна виділити наступні найбільш розповсюдженні [3; 4; 5]:

- метод Альпи (ALPEN), запропоновано Лотарем Зайвертом;
- піраміди Франкліна (productivity pyramid);
- метод АБВГД (ABCDE), запропоновано Брайаном Трейси;
- матриці Ейзенхауера;
- принцип Парето або принцип 80:20;
- метод Pomodoro, запропоновано Франческо Чирілло;
- Getting Things Done, запропоновано Девидом Алленом;
- метод критичного шляху (Critical Path Method, CPM);
- Personal Efficiency Program, запропоновано Керрі Глисоном.

Управління часом поділяють на два види: особистий та корпоративний [6]. Впровадження методів управління часом на корпоративному рівні можливе як на рівні підприємства, так і окремого проєкту. Керівники ІТ-проєктів відповідно до визначених методологій та специфіки проєкту можуть визначати використання різних методів управління часом, та комбінувати їх враховуючи особливості кожного з наявних факторів для досягнення оптимального використання часу. Керівники ІТ-проєктів мають чітко розуміти необхідність ефективного управління часом, запроваджувати різні методи базуючись на специфіці конкретного проєкту, що дозволять забезпечити підвищення показників продуктивності команди проєкту та забезпечать оптимізацію використання часу, як ресурсу проєкту. Незважаючи на наявний широкий спектр методів управління часом, доцільність використання в ІТ-проєктах потребує цілісної адаптації до методологій та застосованих моделей управління часом, в свою чергу забезпечуючи більш ефективне управління часом в проєктах з високим ступенем невизначеності.

Список використаних джерел:

1. Билинкина М. В., Демечива А. А. Методика тайм-менеджмента в сфере ИТ как способ повышения эффективности проектов. Научнометодический журнал: Проблемы современной науки и образования. 2014. №11. С. 20–23.

2. Новохацька, Д. В. Особливості та проблеми реалізації ІТпроектів в Україні. Вісник Черкаського державного технологічного університету: наук. фахове вид. 2016. Т. 1, N 2. URL: <http://vtn.chdtu.edu.ua/article/view/82990/78456> (дата звернення: 7.11.2020).
3. Причена І. В., Соломонюк І. Л., Лесько Т. В. Тайм-менеджмент як дієвий інструмент ефективного використання часу успішного менеджера за сучасних умов. Ефективна економіка: наук. фахове вид. 2018. № 12. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2018.12.104> (дата звернення: 7.11.2020).
4. Іваницька С. Б., Галайда Т. О., Толочій Р.М Впровадження європейських методик тайм-менеджменту в Україні. Глобальні та національні проблеми економіки: наук. фахове вид. 2018. № 21. С. 288-292. URL: <http://global-national.in.ua/archive/21-2018/58.pdf> (дата звернення: 7.11.2020).
5. A guide to the project management body of knowledge (PMBOK® guide), Sixth Edition. Newtown Square, PA: Project Management Institute. 2017. С. 210-211.
6. Закусило Т. М. Інтелектуальна система організації тайм-менеджменту. НТКП ВНТУ. Факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії: матеріали наук.-тех. конф. 2017. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fitki/all-fitki-2017/paper/download/1900/1622> (дата звернення: 7.11.2020).